

Robinson®

vychází pod záštitou

noviny pro děti každého věku

zdarma

svět dětí

Jsou země, které se nám zdají být obrovsky vzdálené. A ne jinak to bývá s dětmi, které tam mají své domovy, hračky, školy... A pak, snad v jediném okamžiku, se vše změní. Tu zem, ty děti postihne přírodní katastrofa. Naštěstí existuje Mezinárodní organizace UNICEF, která všude, kde je potřeba, pomáhá. *Není nutné dodávat, že je tento úvod k výňatkům z www.unicef.cz věnován Japonsku, postiženému zemětřesením a tsunami:*

- Příspěvkem na účet: 11771177/0300, v.s. 802 nebo odesláním dárcovské SMS ve tvaru DMS UNICEF na číslo 87777 můžete pomoci i vy.
- Při příležitosti znovuotevření první školy v postižených oblastech, které bylo plánováno na 8. dubna v základní škole Onagawa, UNICEF připravuje dodávku školních aktovek.
- S podporou místních dobrovolníků UNICEF v této oblasti pomohl zřídit 7 center přátelských k dětem, kde si děti mohou hrát, setkávat se s vrstevníky a mají tam také k dispozici pomoc psychologa.

Centra přátelská dětem

- V oblasti lwate UNICEF identifikoval 50 sirotků – v současné době jsou v péči příbuzných.
- UNICEF pro postižené japonské děti zřizuje místa přátelská dětem.
- Oči dětí v provizorním dětském centru zazářily vzrušením, když pracovníci japonského UNICEF otevřeli velikou krabici a objevily se před nimi barevné hračky, panenky, skládačky a další herní pomůcky, které jsou součástí sady pro rozvoj dětí raného věku, dodávané UNICEF na pomoc nejmenším dětem v situacích katastrof.
- „Když k nám před 3 týdny tyto děti přišly, byly velice deprivované prožitou katastrofou a ztrátou svého domova a často i nejbližších – schovaly se celý den pod dekou, zakryté od hlavy až k patě,“ říká pracovnice provizorního centra podporovaného UNICEF pro děti postižené zemětřesením. „Nyní už si ale zase hrají, dokonce i venku, a vypadají zase tak šťastné, jak děti mají být.“
- Japonský výbor pro UNICEF obdržel z humanitárního skladu UNICEF v Kodani soupravu pro rozvoj dětí raného věku a sportovní a rekreační sady pro děti, aby mohli snáze zřizovat a zařídit vším potřebným místa přátelská dětem, dočasná dětská centra, jesle a dětské školky a vytvořit z nich bezpečná, zábavná a bezplatná útočiště pro děti traumatizované katastrofou, které většinou ztratily své kamarády z řad vrstevníků, se kterými byly zvyklé si hrát, a mnohé dokonce při zemětřesení a tsunami přišly o jednoho nebo oba rodiče.
- Ken Hayami, výkonný ředitel japonského UNICEF, řekl: „Když vidím, jak si hrají, jak malují pastelkami ze soupravy UNICEF svět kolem sebe a zbavují se nahromaděných traumat, máme z toho všichni velkou radost...“
- Prostřednictvím projektu UNICEF Dětská knihovna se na pomoci dětem aktivně podílí i široká veřejnost. Více než 80 tisíc knih, které již lidé v rámci tohoto projektu dětem věnovali, bude umístěno na místech přátelských dětem.
- Do pomoci japonským dětem se zapojili také celosvětoví partneři UNICEF – např. Japonské aerolinie zajišťují rychlou přepravu dodávek humanitární pomoci UNICEF, IKEA do všech míst přátelských dětem dodala rohože, na kterých si děti lépe budou moci hrát i odpočívat...

pokračování na str. 4

Ten je ale hezký, pomyslím si a sklopím pohled do země. Neznámý kluk projde a ani se neohlédne. Nemůžu být zas tak ošklivá! Tak proč se na mě ani nepodíval? Ptám se sama sebe a najednou si vzpomenu na maminku.

Co stojí úsměv

Vždycky mi říkala: „Úsměv nestojí nic, a udělá mnoho.“ Nevědomky se při té vzpomínce usměji. Maminka byla vždycky tak hodná. Uměla naslouchat a pomoci, byla ale i přísná a nikdy mě nerozmazlovala. Určitě je v ráji. Nikdo jiný si to nezaslouží víc než ona. Odešla moc brzy. Zaslouží si ráj! A já? Co si zasloužím já? Ráj určitě ne, ale alespoň lásku bych mohla mít, když už musím žít bez maminky. Možná, že když se budu řídit podle ní, tak se mi to musí podařit. Musím tomu věřit! Vždyť úsměv sluší každému, to ví přece i malé dítě. Tak proč bych měla být výjimkou? Za zkoušku nic nedám.

Zvednu pohled od země a rozhlédnu se. Proč se neusmívají ostatní? Pořád někam spěchají a asi jim to přijde zbytečné, ale zbytečné to není, je to nakažlivé a úsměvem nevědomky pomáháme. Stojím u slavné Samsonovy kašny na náměstí a pozoruji lidi. Stojím tu už dost dlouho a ještě jsem neviděla někoho se smát. Jen pár turistů cvakajících fotoaparáty na každém krku. Potřebuji úsměv, nepřišla jsem sem proto, abych jen pozorovala spěchající lidi. Potřebovala jsem povzbudit. Doma čeká jedině můj zaneprázdněný otec, co se o mě vůbec nestará, protože pořád pracuje a na mě nemá čas. Když maminka umřela, zhroutil se mi svět stejně jako mně. Bylo to před dvěma lety. Umřela na rakovinu. Byla na tom už hodně špatně. Všichni jsme věděli, že umře, ale na takové věci se prostě nedá připravit.

Ne! Nebudu na to myslet! Vracím se zpět do reality. Je krutá. Žádný úsměv. Nic. Pusto. Zklamalo mě to. Někdo se musí začít smát. Vidím zamilovaný pár. Oni se smějí, ale ty úsměvy patří jen a jen jim navzájem. Alespoň něco, pomyslím si, lepší než nic. Přestává mě to bavit. Lidé útočí vším možným, pistolemi, pěstmi, pravdou... Já

budu útočit úsměvem! Nejlepší zbraň. Půjdu přes náměstí a na každého zaútočím. Á, první oběť. Paní s malým dítětem. Vypadá unaveně, snaží se uklidnit ječící dítě. Počkám, až se na mě podívá. Usměji se na ni. Vidím údiv v jejích očích, ale najednou, jako by pochopila, usměje se taky. Utiší dítě a jde dál. Mám dobrý pocit. Jako bych někomu pomohla. Vidím další oběť. Postarší pán s velkým pupkem a brašnou. Někam hrozně spěchá... Normálně se takovým lidem vyhýbám, ale teď mi nevádí. Úsměv. Pán se tváří nechápavě, ale úsměv mi vrací.

Přecházím kolem radnice. Neviděla jsem tohohle kluka už někde? Nemohu si vzpomenout... Hnědé vlasy, vysoký, černé „socky“... Vypadá sympaticky. No, však jo! Vždyť je to ten, kterého jsem potkala předtím. Vypadá smutně. Zaútočím. On mi to vrací. Stejnou silou. Má krásné oči, modrošedé s oranžovými tečkami. Zastavuji, nevím však, proč. Jeho pohled mě hypnotizuje. Je mi jedno, co si o mně myslí. Jeho oči se na mě smějí. Nechápu nic, nikdy jsem to neviděla. „Je ti dobře?“ slyším jakoby z dálky. Odtrhnu pohled od jeho krásných očí. Nervózně těkám očima ze strany na stranu. Já jsem ale pako. Teď si o mně bude říkat, že jsem úplný blázen. „Jo, je mi fajn. Promiň. Nebudu zdržovat.“ Už čekám jen na pozdrav a jít dál. Co mě to napadlo, nemá to cenu. „Já mám času dost, a kdybys chtěla, můžeme chvíli strávit spolu. Tedy, pokud budeš chtít?“ Podívám se na něho překvapeně. Usmívá se. Najednou pochopím: „Ráda!“ Zabrало to. Mám radost. Usměji se k nebi. Že by láska? Doufám. Zase bude fajn. Maminko, děkuji ti...

Veronika Vodičková, 14 let, tř. 9. B,
ZŠ Máj I, České Budějovice
Ze soutěže Jihočeský úsměv 2010

Vítáme jaro

Sluníčko z peřin vylézá.
Sníh se už roztává.
Zelená barvička,
to je ta travička.

Děti se oblečou,
v kalhotách se připečou.
Ptáci si zpívají na stromech,
děti si zpívají o domech

Obrázek a text: Monika Jankovská, 2. tř., ZŠ Dr. M. Tyrše, Hrdějovice

DNES ČTĚTE

1.
Když ztratíte domov
Jak je těžké usmát se?

2.
Znáte ho z jeviště
Pražské putování

3. - 4.
CESTY A SETKÁVÁNÍ
Po Šumavě s handicapem
Květinové jaro

5.
Dobroty z daleké země
Život jedné žvýkačky

6.
Jsou tu vaše
Zoo noviny!

Jihočeské naděje pro naděje

Podpora nadaných studentů, vědců, umělců či sportovců – to je krédo, které si vytýčila nezisková instituce s názvem Nadační fond Jihočeské naděje ve svém aktuálním projektu.

Záměrem projektu však není jen přímá podpora studia nebo vybraného sportovního či uměleckého talentu, kromě těchto skupin totiž fond podporuje například i děti z dětských domovů v regionu. Jednou z konkrétních forem takové pomoci je například zajištění výukových kurzů pro získání řidičského průkazu právě pro děti z dětských domovů. Podle slov zástupců nadace je to jeden z kroků, jak usnadnit těmto chlapcům a děvčátům vstup do prvního zaměstnání.

Za zhruba rok své existence mohl nadační fond svou podporou pomoci řadě jihočeských talentů, jako je třeba mladý klavírista Jakub Uhlík, který v současnosti studuje na prestižní hudební škole v Norsku. Díky podpoře fondu se také sbor Viva la bella mohl zúčastnit mezinárodního pěveckého festivalu v Kanadě, odkud přivezl první místo pro sólistku sboru. Pomocnou ruku poskytly Jihočeské naděje i sestřím Malhockým, které tragicky přišly o rodiče, nebo zpěvákovi a klavíristovi Václavu Maškovi. Finančně vypomohly rovněž baletce Běle Dobiášové na studium a mistrovský taneční kurz nebo vimperské sportovkyni Lucii Šimečkové, které uhradily členství ve sportovním klubu a potřebné sportovní vybavení. Podobně se dočkali podpory i taekwondisté Dominik a Milan Zachovi, kteří se tak mohli zúčastnit mistrovství Evropy ve Švédsku, kde Milan získal i několik solidních umístění. Jiným podpořeným byl rovněž nadějný cyklista, člen juniorské reprezentace Tomáš Medek. A cílená pomoc fondu se nevyhýbá ani vědci, o čemž svědčí poskytnuté prostředky na nákup přenosného počítače a úhradu ubytování na vysoké škole v Praze pro Pavla Švece, mladičkého chemika a držitele řady ocenění i z mezinárodních olympiád.

K aktivitám fondu patří mimo jiné také uskutečněný benefiční koncert na hlavním českobudějovickém náměstí se zdejší zpěvačkou Martinou Pártlovou a slovenskou kapelou No Name, který přilákal kolem tisícovky návštěvníků. I tento výtežek ze vstupného připadne na další projekty Nadačního fondu Jihočeských nadějí.

- hh -

zprávy

Za poznáním
v Praze

My, šestáci ze ZŠ T.G.Masaryka v Písku, jsme se vypravili za poznáním do Prahy. První zastávkou bylo Národní divadlo, kde jsme se dozvěděli něco z historie, prohlédli si krásnou výzdobu, posadili se do hlediště. S nadšením jsme uvítali možnost vidět Prahu jako na dlani z terasy, hned vedle známého sousoší.

Další zastávkou bylo Národní muzeum a výstava Staré pověsti české. Na začátku si každý vylosoval jméno a po prohlídce, při které jsme vyplňovali křížovky a odpovídali na různé otázky, jsme se dozvěděli, kým jsme v době minulé byli.

Za odměnu, že jsme byli ty nejhodnější děti, jsme se na cestě k autobusu zastavili v KFC, kde si každý dal něco dobrého a odpočinul si.

Cesta domů pak uběhla rychle. Celý den byl pro nás jedinečným zážitkem.

Za šestáky napsala **Pavla Zabalová, žákyně 6.B**
Foto: **Mgr. Anna Černá**

důležitá čísla

LINKA DŮVĚRY PRO DĚTI
ČESKÉ BUDĚJOVICE

VOLEJTE VE DNE I V NOCI:
387 313 030
386 355 500

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI

387 410 864

KRIZOVÉ A KONTAKTNÍ CENTRUM
ARKÁDA PÍSEK

382 211 300, 382 222 300

KONTAKTNÍ CENTRUM TÁBOR

381 255 999

LINKA BEZPEČÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE
BEZPLATNÉ VOLÁNÍ ODKUDKOLIV
800 155 555

Vydavatel, redakce:
Robinson o.s., Rudolfova 34, České Budějovice
za garance OOZP Magistrátu města České Budějovice

Inzerce, grafická úprava:
STUDIO GABRETA spol. s r.o., České Budějovice
info@studio-gabreta.cz

Tisk: TISKÁRNA PROTISK, s.r.o., České Budějovice
Reg. č.: MK ČR 7767

Vytištěno na recyklovaném papíru

Vydavatel se nemusí vždy ztotožnit s názory autorů
publikovaných příspěvků

Naše jarní ohlédnutí do let dětských her bude tentokrát patřit **Martinu Hruškoví, činohernímu herci Jihočeského divadla, který svůj čas věnuje mimo jiné také pedagogické činnosti na konzervatoři a práci v rozhlase.**

Ohlédnutí
do dětství

Předpokládám, že jako Českobudějovičák jste dětství prožíval v tomto městě...

Vyrůstal jsem v Žižkově ulici, takže naše klukovská dobrodružství se odehrávala v městském teritoriu, na dvorech a zahradách. Měl jsem kamaráda Tomáše, se kterým mimochodem udržuji kontakt dodnes, i když ne tak častý, jak bych si přál. A k němu jsem chodil i domů a často jsme si hrávali právě u nich na dvoře.

Co ovlivňovalo vaše tehdejší hry?

Miloval jsem westerny, což mi vydrželo dodnes, a mayovky, takže logicky v našich hrách figuroval Vinnetou, indiáni, kovbojové... Ale nechyběl ani míč a sem tam si někde zakopat. Taky jsem se věnoval ploutvovému plavání a rychlopotápění ve Svazarmu, ale toho jsem asi ve třinácti nechal.

A o víkendech?

Moji rodiče neměli ani auto, chatu, dokonce ani televizi, ale byli zanícení turisty, tak jsme jezdili na výlety – na Kleť, na Kluka, na Dívčí kámen, v zimě na běžky třeba na Kvildu. Na prázdniny pak někde dál – například do Krkonoš nebo do Tater s tehdejší rekreací ROH... K moři jsem se dostal až někdy v osmnácti.

A co děvčata?

Byl jsem hodně stydlivý a v našem klukovském světě se tehdy holky moc nevyskytovaly. První láska jsem prožíval vlastně až na studiích v Praze.

Jaké zájmy vás provázely dětstvím a mládím?

Odmala jsem se věnoval muzice – jednak mě to bavilo a jednak se moji rodiče kromě turistiky věnovali také ochotnickému divadlu, takže logicky mě k hudbě vedli. Chodil jsem na piano k paní učitelce Marii Kotrčové, která mě hodně naučila, vystupoval jsem na různých koncertech, hrál jsem také na zobcovou flétnu.

A hrál jste už tehdy divadlo?

Ne, ale chodil jsem do dětského rozhlasového souboru k Luďkovi Muhlsteinovi, kterému opravdu za mnohé vděčím, třeba i za to, že mne rozhlasová

práce baví dodnes. A se souborem jsme taky jezdili po různých soutěžích a vystoupeních.

Ale do divadla jste chodil...

Moc rád a často – například do loutkového divadla v Jeronýmově ulici, kde hráli tátovi kamarádi...

Takže jste se odmalička chtěl stát hercem?

Vůbec ne – celé dětství jsem toužil být strojívedcem. Vlaky mě fascinovaly dlouho, ještě jako konzervatoristu. Ale když jsem pak dojížděl pravidelně na studia do Prahy, nějak mě to okouzlení železnicí přeshlo.

Bavily vás tedy technické předměty?

Spíš ne – bavila mě čeština, hlavně literatura, taky dějepis, ale matematika, fyzika, chemie zrovna k mým oblíbeným předmětům nepatřily.

A co s tím pianem?

Původně se předpokládalo, že půjdu na konzervatoř právě na tenhle nástroj, ale nakonec to dopadlo jinak, ale i dodnes si na piano rád zahraju.

Myslíte si, že dnešní kluci a holky mají lepší dětství?

Mají daleko širší možnosti a svobodu, nesouměřitelné podmínky s tím, co jsme měli my. Ale na druhou stranu vidím velké nebezpečí v tom, že média a stále se vyvíjející technika jim servírují všechno doslova pod nos, a jsou tak odtrhováni od skutečného života. Nebyl bych rád, kdyby moje dcera trávila svůj volný čas před televizní obrazovkou, před počítačem, na facebooku... Vždyť mít opravdové kamarády a prožívat skutečné zážitky se nedá srovnávat s těmi virtuálními kontakty, i kdyby byly sebezábavnější.

A jak vycházíte se svými studenty?

Myslím, že dobře – učím na českobudějovické konzervatoři dikci, jevištní mluvu a základy herectví a snažím se, aby ta výuka byla co nejpestřejší a zajímavá, aby to studenti bavilo...

Co byste si přál do budoucna?

Mám štěstí, že mám dobrou práci, která mě baví – angažmá v divadle, možnost pracovat v rozhlase... Ale přál bych si, abych dokázal být tak obětavý rodič, jako byli moji rodiče, a abych dokázal svým dětem předat to, co oni mně...

Text: **Hanka Hosnedlová**

Foto: **archiv Martin Hruška**

Muzikou pro UNICEF

Ačkoliv si pořadatelé Gymfestu, jarního festivalu kapel z českobudějovického gymnázia v České ulici, vybrali jako den pro konání této akce 1. duben, rozhodně se nejedná o apríl. Naopak! V šestihodinovém maratónu decibelů a tónů se zde naprosto vážně prezentovalo šest kapel z jedné školy, což je projekt, který v jihočeské metropoli nemá obdoby. A připočteme-li k tomu bonbónek v podobě kapely Hentai Corporation, soudobou

hvězdu českých klubových scén, je jasné, že se jedná navíc o událost zcela mimořádnou. Kromě jiného i tím, že výtěžek z festivalu byl určen pro organizaci UNICEF, jejíž výrobky se také na místě, přímo v průběhu koncertu, prodávaly. Tak podle organizátorů festivalu dostal tenhle hudební projekt i zcela jiný, hlubší podtext než jen nářez kvalitní muziky a dobré nálady.

- hh -

Příroda

Děti, vemte sáně!
Už se blíží jaro?
Já už vidím káně!
To je vrabec, Járo.

Zelená je tráva. Že je?

Slunce svítí, taje sníh.
Domem propuká jen smích.
Sněženky už rozrážejí tvrdou hlínu.
Já vezmu motýčku a do země ryju.

Barbora Pártlová, 2. tř.
ZŠ Dr. M. Tyrše, Hrdějovice

O jaru

Když přestal padat sníh,
trochu jsem se o sluníčko pích.
A děti, ty si pobíhají.

Jaro, jaříčko,
dětí pobíhají jen maličko.
Zelená je dobrá.
Sluníčko, sluníčko,
dej mi tepla maličko.

Tereza Hrabáčková, 2. tř.
ZŠ Dr. M. Tyrše, Hrdějovice

Cosi...

Něco tady na tom světě chybí,
rozhodně to nejsou věci černobílé.

Každý člověk má dvě tváře,
které za žádnou cenu neukáže.
Všechny věci mají rub a líc,
já na tom nevidím nic víc.

Dvě strany mince,
té anglické pence.
Možná tady na tom světě chybí
dvě ruce spravedlivý...

Ze soutěže Jihočeský úsměv 2010
Veronika Růžičková, tř. 8. A
ZŠ Pohůrecká, České Budějovice

Nejist

Při matice nesmím jíst,
ani salám v ruce hníst.

I když mám hlad velice,
věnuji se matice.

Už při prvním varování
uposlechnu příkázání.

Musím počítat velice,
a přitom nejíst z krabice.

Násobit a dělit stem
a necpat se salámem.

Musím poslouchat školní řád
a nemyslet jen na svůj hlad!!!
Jakub Dvořák a Sebastian Hosnedl, tř. 8. A
ZŠ J. K. Tyla, Písek

Pavouk

Seděl na zdi pavouček,
koukal na mě divně.
Začal jsem psát úkol,
on hned skočil na mě.

Zašeptal mi do ouška:
„Pojďme na plovárnu,“
já se smutně podíval
a klonil jsem hlavu.

Dál jsem sčítal rovnice,
lámal jsem si hlavu,
on zase zakřičel:
„Pojďme na plovárnu!“

Odhodil jsem matiku,
říkám: „Kašlu na to!“
Sbalil jsem si pavoučka
... a napustil vanu.

Ondřej Švec, tř. 9. A
ZŠ a MŠ Edvarda Beneše, Písek

MOUDRÁ SLOVA NEUŠKODÍ

Každý z nás kráčí ve svém životě jak po cestách rovných, tak klikatých a často i s mnoha výmoly, v nichž můžeme snadno klopýtnout. Setkáváme se s osudy, které jsou plné štěstí, ale i s takovými, které provází smutek a bolest.

Důležité vždy je nezaleknout se hned při prvním kroku, neztrácet naději, ale naopak hledat sílu jak u svých bližních, tak samozřejmě i sami v sobě.

Mnohdy nás může posilnit a dodat nám odvalu i úsloví, přísloví či vybrané myšlenky autorů známých i neznámých. Říká se, že takové myšlenky jsou pravými dýmami řeči. K těm, u nichž autory neznáme, patří i soubor starých mudrosloví nazvaný Walthar.

A mezi nimi jsme našli i slova, kterými dnešní úvahu chceme zakončit:

„Kdo se bojí trnu, neutrhne růži.“

DOBŘE ZPRÁVY

Tančili zumbu pro Světlušku

Zumba, která se jako účelné spojení hudby, tance a pohybu poměrně rychle probíjela do přízně nejen mladých nadšenců, se tentokrát ocitla i v roli dárců. V první polovině února se totiž v českobudějovické sportovní hale konal první charitativní maratón zumbu. A výtěžek z tohoto nesporně velice atraktivního tanečního koktejlu byl předán centru Světluška, stacionáři, který se stará o osoby s těžkým zdravotním postižením. Třebaže organizátoři původně odhadovali přínos této akce na padesát tisíc korun, výsledek toto očekávání bohatě překonal. Celkem se na Světlušku vybralo přes 73 600 korun.

Během tříhodinového programu se na pódiu vystřídal sedm instruktorů zumbu a ti, kteří se pohybu v rytmu latinskoamerických melodí věnovali v sále, si mohli kdykoliv udělat přestávku a sledovat dění. Program také zpestřila zajímavá tombola, jejíž výtěžek, stejně jako ze vstupného, byl předán Světlušce. Ta za ně pro své klienty pořídí rehabilitační pomůcky pro rozvíjení jemné motoriky v podobě různých speciálních stavebnic či sad pro navlékání korálků a podobně.

Nezmaři nestojí stranou

Populární českobudějovickou folkovou skupinu Nezmaři poměrně často najdete na pódiích benefičních koncertů ve prospěch těch, kteří to potřebují. Jednou z těchto cílových skupin, pro něž je pak určen výtěžek z vystoupení, jsou i handicapovaní.

„Hráli jsme třeba pro oběti povodní, pro pravidelné dárcy krve, pro dětské domovy, ale nejčastěji pro různá sdružení pomáhající postiženým dětem i dospělým. Spolupracujeme například s borovanským Nazaretem, který vykonává opravdu zásluhou činnost, a pokud to jen trochu jde, neodmítáme pomoc ani jinde...“ říká Pavel Zajíc, kapelník Nezmarů.

Podle jeho slov je smutné, že se o lidi, kteří to potřebují, nedokáže dostatečně postarat stát, že jsou v mnoha ohledech odkázáni na dobročinnost a na různá charitativní společenství. „Vždyť zítra můžu na jejich místě sedět i já nebo někdo z mé rodiny. Stačí tak málo, aby se člověk ocitl na té druhé straně, proto je nutné bořit dosavadní bariéry mezi námi. A pomáhat, kde to jen jde,“ dodává Pavel Zajíc.

Dar z čistého srdce

O dětských domovech s přiléhavým názvem Klokánek jistě už každý slyšel. Ročně v nich najde zázemí přes pět stovek dětí. Jedno takové zařízení pro ohrožené děti vzniká také na jihu Čech, a to v Jindřichově Hradci u rybníka Čihák.

Stavba komplexu, která byla již téměř před dohotovením, byla z důvodu nedostatku financí téměř zastavena. A v tu chvíli jako dar z nebe přišla pomoc naprosto nečekaná a nezvyklá. Důchodkyně Irena Hájková z České Lípy se po přestěhování do domu s pečovatelskou službou rozhodla věnovat Klokánku peníze z prodeje svého domu. Čin, který zasluhuje nejen poděkování, ale hluboké smeknutí klobouku!

Díky jejímu daru bude stavba dokončena a první

dva byty v jejich prostorách by měly být otevřeny již na Den dětí. Dohromady zde má být osm bytů a útočiště tam najde celkem 32 dětí.

Tanec na kolečkách

Jistě už mnohokrát jste se přesvědčili o tom, jakých neuvěřitelných výkonů anebo umění jsou schopni naši tělesně postižení spoluobčané. Žasnete nad umělci, kteří malují ústy nebo nohama, nad hudebními prezentacemi nebo úžasnými keramickými výtvoři nevidomých, nad sportovními úspěchy a rekordy vozíčkářů... Hrají sálové hry, závodí v rychlosti a dovednosti, ale také tancují...

Ano, tancují na kolečkách!

Ve Zlíně dokonce vzniklo taneční studio, které se věnuje v tomto směru i vozíčkářům a tělesně postiženým. Pochopitelně o takový způsob vyžití mají zájem především mladší ročníky. Nedávno jsem viděla na jedné dětské diskotéce na parketu také chlapce v pojízdném křesle. A nikomu z tančících to nepřišlo divné. Prostě se společně s ostatními radoval z rytmu a hezkých melodí.

Věřím, že takových případů bude přibývat a že i v našem regionu vzniknou zařízení, která budou podobná zapojení nejen umožňovat, ale přímo se na ně specializovat.

Varování z dlažby

Nedávno jsem před přechodem u českobudějovické hlavní pošty nechtěně vylechla rozhovor malého kloučka s maminkou. Otázka malého zvědavce se týkala pruhů dlažby s řadami drobných púlkulatých výstupků, které jsou citelné i přes podrážky bot:

„Mami, na co jsou ty kulatý puclíky na chodníku?“

Maminka zkontrolovala pohledem dlažbu pod svými botami a pak rozpačitě odpověděla synkovi: „Nevím, asi na ozdobu.“

A víte to vy? Určitě ano! Jistě vám došlo, že tyto pruhy chodníkové dlažby jsou znamením pro nevidomé, že se ocitli před přechodem přes silnici. Jednoduché, ale účinné!

Co si mladí myslí o politice

Říká se, že se mládež o politiku nezajímá, ale pokud politické dopady v ekonomické rovině začnou zasahovat i do jejich práv a příležitostí, v tu chvíli začne být v okruhu jejich zájmů i politika samotná.

Návrhy úsporných opatření totiž ohrožují i možnosti pro handicapované – ať již mladé nebo staré. Když jsem na začátku 90. let zaznamenávala v západní Evropě i v zámoří řadu do té doby pro nás netušených výhod a možností poskytovaných handicapovaným, přála jsem si, abychom se ke stejnému výsledku dopracovali i u nás. A moje přání se začalo postupně naplňovat... Bohužel, nynější návrhy by byly pořádným krokem zpět, který by pro mnoho postižených a zejména mladých lidí znamenal vlastně i konec snah o jejich zapojení do běžného života.

Doufáme, že konečné rozhodnutí přinese rozumné řešení a správnou cestu, abychom se nemuseli jako občané tohoto státu stydět...

Žijí mezi námi, ale ne vždycky s námi. To je jedno z hesel, které se objevilo v souvislosti s vozíčkáři a i jinak zdravotně handicapovanými spoluobčany a jejich začleňováním do běžného života. Je jasné, že tady nestačí pouhé pochopení a empatie, čili vcítování se do problémů druhých, ale že je třeba konkrétních činů. Jako je například zapojení vozíčkářů, nevidomých či sluchově postižených do běžné výuky ve školách, do mimoškolní činnosti nebo do různých sportovních a kulturních aktivit. A právě o něco podobného, ovšem v daleko širším měřítku, se snaží i občanské sdružení Trianon, které sice sídlí ve Vimperku, ale jeho působnost sahá po celé republice.

POZNEJTE TRIANON!

Počátky sdružení lze vystopovat už v době před dvanácti roky, kdy se ještě pod názvem Šumava pro zdraví zaměřovalo na озdravné pobyty dětí v sanatoriu v Javorníku. V roce 2005 se pak předmětem hlavního zájmu v jeho činnosti stala snaha aktivně pomáhat se začleněním dětí a osob s různým druhem postižení do běžného života. Prostě, aby se lidé, jimž osud nebyl tak příznivě nakloněn, mohli účastnit dění, které zatím mohli jen sledovat. Aby mohli být s námi nejen jako diváci, ale aby se stali normální součástí našeho života.

Třeba v oblasti cestovního ruchu. Jakýmsi vzorem byl v tomto směru pro Trianon projekt Beskydy bez bariér, kterého se pracovníci sdružení také aktivně účastnili. Následně pak uplatňovali získané zkušenosti v záměru s názvem Šumava pro všechny. Do mapování podmínek dostupnosti terénu jak na české, tak na bavorské straně Šumavy byli zapojeni také vozíčkáři a nevidomí. Jejich praktické postřehy jsou totiž pro tvůrce projektu nesmírně důležité. Tak bylo zpracováno po osmdesáti objektech na obou stranách hranice včetně možností vyžití pro handicapované. Trianon pak v tomto duchu navrhuje různé úpravy a opatření, dokonce zajišťuje školení tamního personálu o obsluhu a chování k této skupině návštěvníků. Jedním z kroků je rovněž označení příslušnými piktogramy, tedy informačními obrázky, které nám říkají, zda je příslušné místo přístupné pro fyzicky handicapované minimálně, zčásti, nebo úplně.

Sdružení se však neomezuje pouze na Šumavu, ale vstupuje i do dalších podobných projektů týkajících se národních parků a je připraveno i na evropský projekt tohoto typu. Jedním z velkých a dlouhodobých záměrů je pak například projekt Památky bez bariér, který se zabývá otázkami a možnostmi zpřístupnění hradů, zámků a jiných historických památek handicapovaným návštěvníkům.

Nevynechává ani možnosti uplatnění ve volnočasových aktivitách, ať už je řeč o sportovním, kulturním nebo společenském dění. Včetně budování chráněných dílen a snahy nalézt uplatnění pro osoby s postižením i v jiných zaměstnáních.

Vimperké sídlo sdružení je vzorově upravený

patrový objekt, kde jsou tři moderně vybavené učebny, konferenční sál, jídelna s bufetem, ale také chráněná dílna pro stovku zaměstnanců a optimálně uspořádaný byt pro vozíčkáře.

Kromě toho se Trianon soustřeďuje i na ekologickou výchovu a ochranu životního prostředí či problematiku obnovitelných zdrojů. V jeho náplni figurují i možnosti navazování přeshraničních kontaktů a vztahů, zabývá se rovněž otázkami zdravotnictví a mnoha dalšími náměty. Bez zajímavosti není ani oblast vzdělávání pro různé skupiny.

„Jedním z našich programů je například školení pro učitelky mateřských škol zaměřené na formu, jak vychovávat už děti předškolního věku k ekologickému chování, ke zdravému životnímu stylu. A také k přístupu a chování k jejich zdravotně postiženým vrstevníkům, aby se cítili v kolektivu dobře. Tímto školením prošlo už sto učitelek a není to zdaleka jediný vzdělávací program,“ uvádí manažer Trianonu Martin Ježek.

Své působení v Trianonu nebere jako běžnou práci, ale spíše jako poslání, jako citovou záležitost: „Do podobné situace jako vozíčkáři, nevidomí, neslyšící či jinak postižení se může dostat zítra, pozítří každý z nás nebo z našich blízkých. Stačí chvilka nepozornosti, úraz, nemoc... Mám podobný případ v širším rodinném kruhu a vím, o čem mluvím. Kromě toho jsem našel mezi těmito lidmi během svého pracovního působení v Trianonu řadu výborných přátel, za všechny bych jmenoval třeba Jarou Dembiného, který s námi už delší dobu spolupracuje. A právě tyhle vztahy mne nebývale obohacují.“

S Trianonem spolupracuje i několik vozíčkářů a nevidomých, kteří pak zpětně zjišťují, jak dalece vyhovují jejich potřebám provedená opatření a úpravy v terénu či jaký konkrétní dopad mají připravované workshopy a další aktivity sdružení. Jejich okruh v poslední době rozšířila i známá sportovkyně a držitelka řady světových medailí – vozíčkářka Jana Fesslová. A věřím, že není zdaleka poslední, kdo aktivity a záměry Trianonu v budoucnu podpoří. Pomocných rukou totiž není ani tady nikdy dost...

Text a foto: Hanka Hosnedlová

OSUDY...

Příběhy, které prožíváme, prozařují v jednom okamžiku všechny barvy světa a voní až opojně, aby vše krásné v okamžiku příštím zmizelo a my jsme museli opětně, už pokolikáté, překonávat zlo a hledat nové dobro. A v okamžicích spokojenosti i nepohody vždy hodně pomůže přátelství, láska a vzájemná důvěra. To vše znamená, že se mohu o štěstí podělit a s tím horším se svěřit. Možná, že i dnešní Osudy mnohé napoví, potěší i poukážou na to, že máme v životě vlastním i v životech ostatních neustále hledat to nejlepší.

Prvosenka kvete po celý rok

Barvy, tvary, nápady – tím vším hýří nová prodejna s vysloveně jarním názvem – Prvosenka Flowers, která byla otevřena začátkem února v českobudějovické Panské ulici číslo 10. A protože Prvosenka je zároveň i název sdružení pomáhajícího handicapovaným, není divu, že veškeré výrobky, které tato veselá prodejnička nabízí, vyrobili zručné ruce lidí s postižením. Dodavateli jsou chráněné dílny i jednotlivci z celé republiky, ale zejména z jižních Čech.

Nemohla jsem se vynadít na všechny ty nápadité, roztomilé a barevné výtvořky, jako kdyby do prodejny vstoupilo samotné voňavé jaro. Květinové motivy, netradiční přáníčka s plastickými ozdobkami, vonné pytlíčky, jehelníčky, malované květináče, měkounké polštářky, háčkované drobnosti, zástěry, jarní košíčky a ozdobné věnečky, obrázky, vyřezávané dekorace, svíčky z včelího vosku a jiné, pro změnu barevné a prořezávané, které vypadají jako porcelánové, aktuálně také řehačky, velikonoční vajíčka a ozdoby a spousta jiných zajímavostí pro radost a potěchu oka.

Prvosenka navíc poskytl zaměstnání dvěma ženám, které rovněž patří do skupiny handicapovaných. „Jsem ráda, že jsem dostala tuhle příležitost. Líbí se mi tady, baví mě to, jsem obklopená samými hezkými věcmi a neustále ve styku s lidmi,“ říká prodávačka Eva Hamerníková, která se v prodejně střídá s Jitkou Bukovskou. Samozřejmě obě doufají, že k nim lidé hledající drobné dárky pro své blízké anebo něco veselého pro osvěžení bytu najdou brzy cestu.

Vždyť úspěšný prodej pomůže nejen chráněným dílnám, ale je i zárukou pro to, že Prvosenka zůstane v Panské ulici i nadále. A vy, kteří zde nakoupíte, budete mít radost z pěkných věcí, ale i z toho, že jste tak zároveň prakticky pomohli potřebným...

Centra přátelská dětem

dokončení ze str. 1

Zamyslete se tedy i vy všichni a hledejte cesty, jak se připojit. Odměnou bude nádherný pocit v duši, že jste vykonali dobro, odměnou mohou být i nová přátelství. Proto si dobře zapamatujte kontakty, kde se dozvíte ještě mnohem víc o tom, co a jak učinit:

- Český výbor pro UNICEF Elišky Peškové 17/741, 150 21 Praha 5
- tel./fax: 257 320 244
- e-mail: unicef@unicef.cz
- www.unicef.cz
- bankovní účet 2200022/0300
- variabilní symbol Přátel dětí UNICEF je 55 k výše uvedenému účtu (lze zadat i trvalý příkaz k pravidelným měsíčním příspěvkům).
- Na programy pomoci dětem přispějte i odesláním SMS ve tvaru DMS UNICEF na č. 87777. Dále zakoupením pohlednic, blahopřání a dárkových předmětů v prodejnách UNICEF (v Domě OSN, nám. Kinských 6, Pha 5;

Hrdina všedního dne

Vždycky jsem obdivoval lidi, kteří dokázali víc než ostatní. A tohle platilo dvojnásobně u těch s nějakým tělesným postižením. Hluboce smekám před jejich sportovními a uměleckými výkony, k jejichž dosažení potřebovali opravdu velkou porci vůle a sebezapření.

Já sice nejsem žádný uňukánek, ale taky jsem ještě ničeho zvláštního nedosáhl. Oproti těm, kteří dokážou vybojovat, ačkoliv jsou třeba připoutaní na vozík, medaile v plavání nebo jiných sportech nebo bez rukou namalovat krásný obraz, bez zraku napsat píseň, mám vlastně jen nepatrný handicap. Prostě trochu kulhám. A nestalo se mi to ani při sportu, ani při úrazu, zkrátka jsem se tak už narodil.

Kolikrát jsem polykal v koutě slzičky, když mě dětská parta na hřišti vyloučila ze svých her, protože jsem jim nestačil. Jak jsem si přál mít sílu a

moci natlouct hromotlukovi z vyšší třídy, který na mne volal Pajdo a shazoval mě před kamarády. A ti se mě třeba ani nezastali. Jak strašně jsem byl nešťastný, když mě dívka, kterou jsem na diskotéce vyzval k tanci, odmítla s poukázáním na můj nedostatek.

Ale vždycky jsem si v těchhle chvílích vzpomněl na herce Jana Potměšila, kterého dopravní nehoda před více než dvěma desítkami let posadila na invalidní vozík. Z mladého nadějného herce najednou invalida na vozíku! A on to nevzdal. Vrátil se na jeviště i do filmových studií. Dokonce se oženil a založil rodinu. Stal se mým velkým vzorem hrdiny všedního dne a vždycky, když je mi nejhůř, vzpomenu si na něho. A víte, co bych si přál? Abych i já jednou byl takovým vzorem alespoň pro jednoho jediného kluka nebo holku...

Martin

Jako každý rok, tak i letos připravilo Nakladatelství UMÚN v Liberci nádhernou kolekci Velikonoce. Jsou to barevná přání, která jejich skvělí autoři namalovali ústy a nohama. Nejen tyto obrázky, ale i mnoho dalších dáreků si můžete objednat na e-mailu objednavka@umum.cz. Mnohé další se také dovíte na www.umun.cz

Originál ústy namalovala Elodie Cazes

Pomněnka a její děti

Ačkoliv centrum s poetickým názvem Pomněnka funguje v Českých Budějovicích už čtvrtým rokem, veřejnost o něm příliš neví. A tak si dneska tohle zařízení trochu přiblížíme.

Sídlo Pomněnky je v Plachého ulici a jeho cílem je začleňování ohrožených a handicapovaných dětí do společnosti dětí zdravých. Jak říká program tohoto centra, zprostředkovává ranou péči pro děcka od tří měsíců a poskytuje vzdělávací programy pro děti s handicapem, ale i pro děti zdravé, které to potřebují, a to do věku jedenácti let.

„Snahou Pomněnky je vyřadit nebo alespoň zmírňovat důsledky zdravotního znevýhodnění dítěte, a tím zajistit jeho snazší včlenění do společnosti ostatních dětí,“ říká krédo zařízení, které je určeno děvčatům a chlapcům s poruchami ve vývoji motoriky, řeči nebo smyslového vnímání, mentálního vývoje, ale také sociálního chování.

Od samého počátku zdejší pracovníci jako první v Čechách aktivně využívají metodu Marie Montessori, díky níž dělají děti skutečně obrovské pokroky. Každé z připravených lekcí se společně s jedním handicapovaným dítětem účastní několik dětí zdravých. A tento systém je přínosný pro obě strany. Zdraví se naučí přijímat postiženého kamaráda sice jako odlišnou osobnost, ale zároveň jako

samozřejměho partnera a handicapovaný jedinec se snaží podle svých možností zapojit.

I další používané metody učí děti soustředěnosti, rozvíjí jejich schopnosti i uvažování ve vztahu k okolí. Výborné výsledky mají také skupinové výtvarné aktivity i práce jednotlivců v tomto směru. Pravidelní návštěvníci se učí vyjadřovat své pocity, komunikovat s okolím a zapojovat se do něj.

„Zaměřili jsme se i na vzdělávání dospělých, tedy rodičů, formou kurzů a seminářů. Pokud bychom se nestarali o to, jaké podmínky má dítě i za dveřmi našeho centra, neměla by naše práce smysl. Učíme rodiče, jak mají své děti rozvíjet v domácím prostředí,“ říká Iva Křikavová, předsedkyně sdružení a ředitelka Centra Pomněnka. Jedním z témat nedávného semináře, který se konal v březnu a byl určen jak pro rodiče dětí navštěvujících Pomněnku, tak pro širší veřejnost, bylo téma Respektovat a být respektován. Nesporně aktuální pro nás všechny.

A že tato mravenčí práce, která je opravdu během na dlouhou trať, má smysl, dokazují vynikající výsledky v začleňování handicapovaných dětí mezi jejich zdravé vrstevníky, ale i fakt, že počet dětí navštěvujících Pomněnku se oproti začátku už zpětinašobil.

Stránku připravila Hanka Hosnedlová

v Nákupní galerii Atrium, Karlovo nám. 10, Pha 2; Vinohradský Pavilon, Vinohradská 50, Pha 2; IKEA Praha, Brno, Ostrava), ale i prostřednictvím internetové stránky nebo tištěného katalogu, který na požádání obdržíte.

Panenuk z projektu Adoptuj panenuku a zachrániš dítě si také koupíte v daných prodejnách nebo díky internetu v části e-panenky.

Český výbor pro UNICEF naplňuje to, co má toto celosvětové hnutí ve vínku už od počátku: pro každé potřebné dítě v rozvojových zemích zajistit zdraví, vzdělání, rovnoprávnost, chránit jeho život, sny a budoucnost.

Čerpáno z materiálů Českého výboru pro UNICEF

adresář

V dnešním adresáři se opět obrácíme přímo na vás.

Chcete, abychom publikovali rozhovory, reportáže a zprávy o organizacích, které pomáhají handicapovaným, o vašich kamarádech, kteří se dovedou poprat s osudem...?

Dejte tedy o sobě vědět.

Ozvěte se nám a můžete se stát našimi dětskými redaktory.

Jihočeská žabka: To snad není pravda!

To snad není pravda! Takové bylo téma letošní literární soutěže o Jihočeskou žabku, která byla určena chlapcům a děvčatům od 15 let v celém kraji. Vyhlásil ji Jihočeský klub Obce spisovatelů a Jihočeský kraj již na začátku školního roku v září 2010. Je pravděpodobné, že mezi více než půlstoletky zúčastněných v letošním, v pořadí již devátém ročníku, byli i někteří vaši spolužáci nebo známí.

Poslední den měsíce března, který je mimochodem také Měsícem knihy, byl určen pro vyhlášení konečných výsledků této soutěže s původním názvem Psaní pod Černou věží. Pro porotu rozhodně nebylo lehké vyhodnotit nejlepší práce, takže nakonec sáhla k šalamounskému řešení: vedle vítěze, který stanul na nejvyšším stupínku, udělila dvě druhá, a dokonce tři třetí místa – a navíc ještě čestné uznání.

- 1. místo** Adam Jenčo, VOŠ a SPŠ automobilová a technická, Č. Budějovice
- 2. místo** Tereza Lošková, Gymnázium Trhové Sviny
Kateřina Nováková, Gymnázium J.V.Jirsíka, Č. Budějovice
- 3. místo** Vojtěch Vrba, Gymnázium Písek
Nikola Vondráková, Soukromé gymnázium Tábor
Jan Jirkovský, SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnická, Č. Budějovice

Čestné uznání Veronika Krninská, Česko-anglické gymnázium Č. Budějovice.

Těm všem byly v závěru hezkého odpoledne, v němž zazněly ukázky z vyhodnocených prací, ale i hudba českobudějovického folklóru dva Drc, předány letošní ceny. Vítěz si odnesl Jihočeskou žabku, kterou v podobě skleněné vitráže zhotovila chráněná dílna českobudějovického Fokusu, a stejně jako ostatní ho potěšily knižní a další zajímavé ceny. Diplomy tentokrát nahradily krásné grafické listy z dílny výtvarníka Františka Doubka, které věnovala Galerie Zlatý kříž. Kromě toho byly předány diplomy a knižní odměna nejpočetněji zastoupeným školám v soutěži: SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnická, VOŠ a SOŠ automobilová a technická, gymnázia Písek a Trhové Sviny a Obchodní akademie Třeboň.

Novinkou letošního ročníku je knižní sborníček vítězných a vybraných prací, který bylo možné vydat díky vstřícnosti a pomoci krajské radní Jany Krejsové, jež také soutěž zaštiťuje. - hh -

Žvýkačka

Jsem zatím kus latexu roztaveného na 115 stupňů Celsia. Ale již brzy budu tuhnout a budou mě sekat na centimetrové polštářky, balit po deseti do papírového obalu a budu odvezena na pulty obchodů. A už ležím na dně obrovské krabice plné kamarádů vypadajících jako já. Snažím se udělat si prostor, ale všude kolem se tlačí tisíce ostatních. A už je to tady – velké vysvobození, vyprošťují mě ruce celkem mile vypadající silnější prodavačky s nepovedeným fialovým přelivem. Stisk má pevný, to tedy ano, ale na pána, který nás přivezl, se usmívá a mile mu mává na rozloučenou. Tady o nás bude dobře postarano.

Krámeč to není zrovna dvakrát veliký, spíše koloniál malého městečka s dlouhou otevírací dobou a dvěma druhy jogurtu. V lehké ošuntělé stojanu s logem známé firmy na výrobu žvýkaček jsem dostala místo v první řadě. Fantastické. Paní má milý hlas, a tak si užívám její rozhovor s každým novým zákazníkem. Dozvídám se velmi zajímavé věci. Kdo právě zemřel a kdo zemřít chce. Kdo topil v sobotu kofata a kdo z chlapů má doma největší múru. Mě však baví pozorovat některé starší paní. Jedna, paní Volánková, chodí každé ráno přesně v půl osmé, aby stihla ty nejčerstvější rohlíky. Vždy poprosí prodavačku o cigarety a využije jejího otočení k zadnímu regálu k bleskurychlému ohmatání všech rajčat a vybrání toho nejméně měkkého. Spokojené jsou obě dámy a já jim děkuji za výbornou poďívanku hned po probuzení.

Tak si tak žiji týden v tomto útulném krámku s dvěma druhy jogurtu a dlouhou otevírací dobou, když tu mou rekreaci přeruší střapatý kluk s rukama v kapsách. „Paní, chtěl bych žvejky. Ty melounový, paní,“ poručí si chlapec s téměř vyžvýkanými panty, jehož paní zní spíše jako paňe. Ach ne, podruhé a naposledy ve svém životě (pokud existuje nějaká moje smrt) cítím ten pevný stisk mě opatrovatelky. A hurá do umolované kapsy toho malého bandity. Tak teď se podívám do světa, říkám si, a po východu z krámku pozorují malou dírkou v kapse kalhot lidí procházející po ulici. Jeden pán vypadá jako hroch a další paní zase jako ze starého filmu. A je tu mladá dívka ve velmi krátkých letních šatech a hle, za ní se plazí dva kluci po kolenou a pořízují snímky jejich spodních kalhotek. Tak to jsem v obchodě nezažila. Po čtvrt hodině cesty zabočíme do městského parku a tady nadchází moje chvíle. Kluk mě vyndá z kapsy, serve ze mě obal a velmi zkušeně a s velkou rychlostí mě vyhodí do vzduchu a poté chytí do úst. Úf, ještě že se podařilo. Skončit na chodníku bych opravdu nechtěla. Nevím, kdo mě chtěl v tuto chvíli trestat, proč zrovna do takového pusu jsem se musela dostat. „Kamarádi moji, viděli jste někdy zubní kartáček?“ Snažím se navázat konverzaci se zuby, které si mě přehazují jak lívi kořist a dva z nich mě vždycky s vervou stisknou mezi sebe. „To je nějaká hra? Budu tu dlouho?“ vpytávám se, ale nikdo neodpovídá. Trpím ještě asi půl hodiny, jen tu a tam se mi naskytne sekundový výhled na alej stromů, kterou procházíme. To když chlapec zdraví své známé slovem čau.

Avšak přijde vysvobození v podobě dívky v rudých přiléhavých šatech. Sedí jak víla na lavičce a mile se usmívá. „Půjdem?“ Zašveholí jemně a raubíř se na ni zakření. „Jasan, krasavice,“ mrkne a sáhne pro mne do pusu. Po vyjmutí z úst mě velmi rafinovaně přilepí na lavičku vedle dívky, to když dělá, že dívka pomáhá vstát. Chytí se za ruce a odejdou kamsi do dálky. A tak jsem sama, sama a přilepena na parkové lavičce uprostřed malého městečka s malým koloniálem. Neuběhne však ani deset minut a říti se ke mně starší pár na kolečkových bruslích. To snad není pravda! Ten pán sedá přímo na mě!

Ze soutěže Jihočeská žabka:

Tereza Lošková, 17 let, Gymnázium Trhové Sviny

Květy z odpadu

O tom, jak se dá zpracovávat rozličný odpad, jsme si už nejednou povídali. Největší zájem však vzbudily informace o druhotném využití plastových PET lahví, které se staly díky neukázněným spotřebitelům doslova morovou ránou pro životní prostředí a krajinu. Dneska už víme, že z kontejnerů na plast tyto obaly putují třeba do zpracoven, kde se z nich stane základ třeba pro výrobu fleecových mikin a oblečení.

Viděla jsem i snaživce, kteří si z PET lahví postavili vor, jiní zase věž nebo obložení klubovny. Ale díky různým lidovým kutilům můžete získat i námět, jak zpracováním těchto nápojových lahví obohatit vaše kroužky ručních prací. Pokud jste šikovni a nápadiťi, může z obyčejné plastové lahve vzniknout zajímavá váza s ozdobnými okraji nebo lesklé barevné květy, protože lahve se vyrábějí v různých barevných odstínech – průhledných i neprůhledných.

Ti, kteří mají s prací s podobným materiálem už větší zkušenosti, doporučují pro stříhání a úpravu raději nůžky na maso než klasické nůžky, které se rychle ztupí anebo vůbec nejsou schopné hmotu stříhat tak, jak potřebujete. Nastříhaný materiál můžete podle potřeby případně i narovnávat pomocí vařící vody. A pak už záleží jenom na vaší fantazii a dovednosti, co dokážete vyrobit.

Jinou možnost, jak využít tříděného odpadu, ukázali svým vrstevníkům také žáci z Ústí nad Labem, kteří z odpadových surovin vyrobili erby měst a obcí, jimiž se pochlubili na lednovém veletrhu v Brně. - hh -

Vietnamské dobroty

Nejdřív musím říct, že mám ráda chleba s marmeládou a taky tvarohové koláče a makový závin a štrůdl a vánočku a palačinky a dorty z cukrárny a prostě všechno sladké z mouky. Tak jako je v Čechách mouka z obilí nejpoužívanější surovinou, tak je ve vietnamské kuchyni nejdůležitější rýže. To ví dnes už každý. Takže jsem byla strašně zvědavá, co přímo ve Vietnamu pečou nebo vaří sladkého z té rýžové mouky?

Nic! To bylo mé hlavní poznání. Sladkou chuť nemají rádi. To jsem teda čuměla.

Strávila jsem v Saigonu a v Hanoji celkem tři týdny, ale až těsně před odletem z Hanoje jsem našla aspoň něco sladkého – svačkové cukroví. Byly to vařené rýžové čtverečky plněné sojovou náplní. Zvláštní na nich je to, že se připravují z ještě nedozrálé rýže, takže mají jemně zelenou barvu. Chutnaly dobře, a tak jsem je nakoupila pro kamarády domů na ukázkou. Nějakou tu dobrůtku jsem jim přece přivezt musela, to uznejte.

A jak vlastně vypadá to vietnamské stravování? K snídani se většinou jí velká mísa nudlové polévky. K obědu maso se zeleninou, rýže a zeleninová polévka, tu jedí až nakonec, na rozdíl od nás. A k večeru je zase rýže a maso se zeleninou. A jako dezert čerstvé ovoce.

Když jsem to vyprávěla své sestře, tak se vyděsila: „Vždyť je to furt stejný! Nemělas tam hlad?“

Tak to teda neměla. Všechno jídlo mělo totiž výbornou chuť a vždycky jsem se najedla jak Shrek na narozeninové hostině.

Třeba ta vietnamská polévka. Já jsem od dětství nesnášela nedělní hovězí vývar s celerem a rozvařenými nudlemi. Jenže ta vietnamská polévka je úplně jiná, vynikající. Je to jen vývar a spousta jemňoučkých nudlí a zelený koriandr. Dokonce jsem se rychle naučila jíst hůlkami i ty nudle.

Maso se zeleninou připravují na spoustu způsobů. Třeba se zázvorem, ten mi moc chutná. A s

různými sojovými omáčkami. Také se tam jí hodně krevet a čerstvých ryb.

Jen se přiznám, že jsem se vyhýbala chobotnicím a jiné havěti s přísavkami a očima. No, nemusím mít všechno.

Zelenina je tam samozřejmě jiná. Hodně se vaří z různých dýní a zelených rostlin, které jsem vůbec neznala. Něco vypadá jako lodyhy špenátu, něco jako tuhá nezralá rajčata nebo žabinec. Z toho jsem si dělala legraci, ale stejně jsem to snědla.

Všichni Vietnamci se hodně zajímají o to, aby jedli správně. Všichni vědí, jaká zelenina se má jíst k určité úpravě masa, aby to bylo zdravé. To jsem obdivovala. Mají tam k jídlu zvláštní účtu. Soustředí se na to, aby chutě byly vyvážené podle principu Jin a Jang. A protože se jim zralé ovoce zdá příliš sladké, jedí ho nezralé. Třeba kousky zeleného manga si máčejí v soli s paprikou. To jsem teda ani nezkoušela ochutnat. Přece jen jsem vyrostla na té sladké krupicové kaši jako každé mimino v Čechách, a na některé zvláštnosti bych si asi nezvykla nikdy.

Nesmím zapomenout na smažené i nesmažené závitky. Ty smažené, už možná někdo znáte, prodávají se i v Čechách ve stáncích a jsou určitě lepší než párek v rohlíku. A ty nesmažené? No ty byste si mohli udělat i sami. Když se pozvete na návštěvu k některému vietnamskému spolužákovi a poprosíte jeho maminku, aby vám připravila suroviny, určitě se u smotávání závitků do rýžového papíru ze začátku hodně nasmějete. To se hned ukáže, jak je na tom kdo s šikovností.

Teď, když o tom všem píšu, dostávám chuť na jídlo, na vietnamské jídlo. Hned bych si dala pořádnou porci třeba těch měkoučkových nesmažených závitků.

Tak ať se vám povedou!

Veronika Vasiljevová

Dopisy Klárce...

Moje zlatá, milovaná Klárko!

Neumíš si představit, jak strašně moc jsem nešťastná. Proč jsme se jen museli stěhovat, proč jsem to všechno musela opustit... Ani nevíš, jak hrozně mi scházíš. Jak mi chybí naše společné cesty do školy, povídání o přestávkách, vycházky po městě a vůbec všechno. Stýská se mi po tobě, po holkách, po naší třídě, po naší ulici, vůbec po všem.

Tady je to hrozně, nikoho tu neznám, nemám tu žádné kamarádky, cítím se strašně sama a jsem šíleně smutná. Kdybych se tak mohla vrátit, ale naši o tom nechtějí ani slyšet. Chcípl tady pes, nedá se tu nic podnikat a já se tu asi utrápím...

Tvoje Jana

Moje milá Klárko!

Co pořád děláte? Chodíte s partou na plovku? Já jezdím do školy autobusem s ostatními dětmi z vesnice a většinou s nimi zase zpět. Holky se pořád hihňají a popichují kluky, ale já ne, protože nikoho neznám. Jak ráda bych zase s vámi courala městem, chodila nakupovat, do kina a do cukrárny na zmrzlinu. Tady nic takového není. Je mi smutno a nejraději bych utekla. Máma mi pořád něco kupuje, aby mi to vynahradila, abych už nesmutnila...

Napiš mi, prosím tě, co všechno s Kačkou a Juditou podnikáte a jak se všichni máte, co je v ulici a ve třídě nového... Čekám netrpělivě na každou tvou řádku, jinak bych to tu ani nemohla vydržet.

Tvoje Jana

Milá Klárko!

Tak jsem se skamarádila s Alžbětou, abych nebyla pořád sama a mohla si s někým povídat v autobuse a vůbec. Ona je ti hrozně podobná, akorát má delší vlasy a asi taky o dost světlejší a je trochu větší. Ale je fajn. Vzala mne do klubu, kde se učíme tancovat salsu společně s dospělými, je to docela prima. Víš, co je to salsa, ne? Je to o hodně lepší než aerobik, na který jsme spolu chodily. Taky jezdíme na kolech k řece, kde jsou hřiště, běžecké dráhy a kurzy. A docela dost kluků...

A jak se máš ty? Ještě se ti líbí Emil a pořád ještě chodíš na jeho volejbalové zápasy? A co dělá Borek – ten už na mne jistě zapomněl. Napiš mi brzy.

Tvoje Jana

Ahojky, Klárko!

Ano, dopis od Borka mi došel, ale zatím jsem

neměla čas, abych mu odpověděla. A taky co bych mu měla psát, když se už asi nikdy neuvidíme, a když, tak jako dospěláci. S Alžbětou teď chodíme nejen na tu salsu, ale také do keramického kurzu, dokonce už samy glazurujeme! Ona je taková šikovná a energická. Řekla jsem jí, že bych s ní chtěla sedět v lavičce, a ona došla za paní učitelkou a hned to zařídila. Je to super kamarádka! A taky mě vzala do oddílu, říkají si Jitřenky. Hned vedle naší má klubovnu oddíl Rysů, to jsou samí kluci a někteří jsou docela fajn. Ten jeden blondák se zelenýma očima by se ti taky určitě líbil jako mně. Jmenuje se Robert.

Už musím končit, musíme s Alžbětou ještě dopsat kroniku Jitřenek a nalepit fotky – ona děsně hezky fotí. A moje fotky se jí moc povedly. Tak se měj.

Tvoje Jana

Ahoj, Klárko!

Já vím, že ti dlužím odpověď už na dva dopisy, ale když já mám teď tak málo času. Pořád máme s Alžbětou něco na práci, pořád něco podnikáme. S tím klubem salsy pojedeme na krajskou soutěž, to bude žůžo, už se obě moc těšíme. A budeme mít stejné šaty i boty. Taky jsme se nechaly ostříhat na stejný účes – kluci říkali, že nám to moc sluší. Za dva týdny bude výstava kurzu keramiky v kulturním domě a my tam budeme mít svoje misky a nějaké figurky – s naším jménem, pochopitelně. Jo a oddíl Jitřenek a Rysů připravuje Odpoledne dovedností a bude se tam taky volit Miss Jitřenka. Já dám hlas Alžbětě – je tak hodná, hezká a chytrá...

Tak pozdravuj holky a někdy se zase ozvi.

Tvoje Jana

Klárko!

Mamá říkala, že ti musím odepsat co nejdříve kvůli tomu tvému pozvání na Velikonoce. Naši by mne pustili, ale já nemůžu. Máme totiž v Velikonoce jet s oddílem (a Rysové jedou taky) do Rakouska a my s Alžbětou budeme spolu u jedné rodiny. Jo, a tu Miss Jitřenku jsem vyhrála já. Alžběta mi dala svůj hlas a ještě navedla Roberta, aby kluci hlasovali pro mne. Není prostě boží?

Tvoje Jana

Ahoj!

Já se mám dobře a co ty? Příště toho napíšu víc, ale teď spěchám na autobus – jedeme s Alžbětou a Robertem do města na muzikál. Měj se. Jana

